

ELŐTERJESZTÉS
a Képviselőtestület 2014. november 20-i ülésére

Tárgy: Beszámoló Pápa Város Önkormányzatának Egészségügyi Alapellátási Intézete elmúlt időszakban végzett tevékenységéről

Előadó: Dr. Burcsi Elemér intézményvezető

Tisztelt Képviselőtestület!

Az Egészségügyi Alapellátási Intézet 1993. január 1-én jött létre az alábbi feladatok ellátására:

- háziorvosi szolgálat
- házi gyermekorvosi szolgálat
- iskola egészségügyi szolgálat
- védőnői szolgálat
- ügyeleti szolgálat
- munkaegészségügyi szolgálat.

A munkaegészségügyi ellátást jogszabályváltozás miatt 1995-től nem az intézet látja el, 2001 áprilisától a fogászati alapellátás is szakfeladataink közé került.

1997. január 1-jétől az Egészségügyi Alapellátási Intézet részben önállóan gazdálkodó költségvetési szervként került besorolásra, mely az intézet szakmai önállóságát nem érintette, a gazdálkodási feladatokat pedig Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézménye látja el. Az intézmény gazdasági besorolása az alapító okirat szerint önállóan működő költségvetési szerv.

Pápa város egészségügyi alapellátási körzeteit (területi ellátási kötelezettségű háziorvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi körzetek, iskolaorvosi, iskola védőnői és területi védőnői körzetek) Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének 22/2012. (X.25.) önkormányzati rendelete határozza meg. A köznevelési intézmények fenntartóinak döntése alapján néhány iskola és óvoda nevének változása miatt 2013 októberében technikai jellegű módosításokat hagyott jóvá a Képviselőtestület az önkormányzati rendelet szövegében.

Háziorvosi szolgálat

Pápán 12 felnőtt és 6 gyermek háziorvosi körzet működik területi ellátási kötelezettséggel. 1998-tól minden háziorvos vállalkozásban látja el feladatát. Az Önkormányzattal kötött feladat ellátási szerződés alapján a háziorvosok az egészségügyi alapellátás körében gondoskodnak a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, valamint kötelesek részt venni a hétközi, hétvégi, ünnepnap és munkaszüneti napi ügyeleti szolgálatban.

A Képviselőtestület hozzájárult ahhoz, hogy a háziorvosi szolgálatot működtető vállalkozó háziorvosok az Egészségbiztosítási Alap kezelőjével közvetlen finanszírozási szerződést kössenek. A háziorvosok kötelesek biztosítani a tevékenységükhöz szükséges minimumfeltételeket - a helyiség kivételével - és saját felelősségi körükben kötelesek gondoskodni az eszközök és berendezési tárgyak beszerzéséről, cseréjéről, javításáról, karbantartásáról, valamint azok működőképes rendelkezésre állásáról.

Dr. Gergely Sándor kérésére Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete hozzájárult telephelyének módosításához, így 2013. május 1. óta a kéttornyúlaki és borsosgyőri rendelők mellett a Bástyá u. 11. sz. alatti rendelőben látja el feladatait.

Dr. Spreitzer Szabolcs háziorvos szeptemberben telephely bővítésre kért és kapott engedélyt. Heti 2 órában a bázis repülőtéri rendelőben nyújt háziorvosi ellátást NATO katonák hozzátartozóinak, a Boeing és egyéb civil alkalmazottaknak, ezzel is hozzájárulva a városunkban élő külföldi állampolgárok komfortérzetének javításához.

A 4. sz. házi gyermekorvosi körzet négy éve betöltetlen, helyettesítését két éve Dr. Vaitsuk Mária végzi. Az OEP által egy év után 60 % -ra csökkentett finanszírozást az Önkormányzat ellátási érdekből 100 %-ra egészíti ki.

Az intézet feladatai közé tartozik a vállalkozó háziorvosok és egészségügyi vállalkozások koordinációja, annak figyelemmel kísérése, hogy a háziorvosi szolgálatok szerződés szerint működnek-e, eleget tesznek-e területi ellátási kötelezettségüknek, megfelelő módon részt vesznek-e az ügyeleti ellátásban.

A pápai háziorvosok szakmai kapcsolata a kórházzal és a szakorvosi rendelőintézettel konfliktusmentes. A Gróf Esterházy Kórház Jövőjéért Alapítvány szervezi és támogatja szakmai továbbképzésüket. Valamennyi háziorvos rendelkezik a jogszabályokban előírt szakvizsgával, ötéves továbbképzési ciklusokban tanfolyamokon és vizsgákon szerzik meg a szükséges pontszámokat, amelyek birtokában ötévenként megújítják működési engedélyüket. Jelenlegi működési engedélyük 2015-ig érvényes, de többségük már teljesítette a 2020-ig érvényes engedélyhez szükséges továbbképzési feltételeket.

A háziorvosi szakvizsga mellett hárman belgyógyász, ketten-ketten foglalkozás-egészségügyi és sportorvosi szakképesítéssel is rendelkeznek, egynek pedig sebész szakvizsgája van. A háziorvosok szakmai ellenőrzését, felügyeletét a szakfelügyelő főorvosok végzik. A gyógyszer, gyógyászati segédeszköz, útiköltség- és táppénz utalványozás szakmai ellenőrzése az OEP által alkalmazott ellenőrző főorvosok hatásköre. Lakossági panaszok esetén a betegjogi képviselő, a Magyar Orvosi Kamara Etikai Bizottsága, a Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete, vagy ha hozzánk fordulnak, az Egészségügyi Alapellátási Intézet jár el, melyről egyidejűleg az Önkormányzatot is tájékoztatja.

A pápai háziorvosok átlagéletkora 57 év. Ennek minden hátránya mellett van pozitív tartalma is, elvándorlástól, külföldi munkavállalás tervezésétől, legjobb tudomásom szerint, nem kell tartani. Egyikük már 42 éve ugyanabban a körzetben praktizál, a városunkba később érkezett három háziorvos is már több mint tíz éve vette birtokba praxisát. Megszerették Pápát, építkeztek, házat vásároltak, családjuk van, munkájuk mellett aktívan bekapcsolódtak a város társadalmi életébe. A pápai háziorvosok magas átlag életkora az országos helyzetet tükrözi. Nagy szükség lenne fiatal rezidensek megjelenésére a rendszerben. A kétszeri kártyapénzemelés, a rezidensi ösztöndíjprogram, a 4-8 millió forintos, vissza nem térítendő letelepedési támogatás lehetősége a legalább egy éve betöltetlen praxisokra pályázóknak nem hozta meg a várt eredményt. Az egészségügyért felelős államtitkár néhány hete tett nyilatkozata szerint az egészségügyi kormányzat külön törvényben fogja szabályozni az alapellátást. A háziorvosok magasabb jövedelemhez és nagyobb szakmai önállóságához juthatnak. A praxisjog újraszabályozásától és rendszer átalakításától a praxis-piac megújulását várják a szakemberek.

Védőnői szolgálat

A szolgálat célja a családok egészségének megőrzésére irányuló preventív tevékenység, egészségnevelés, szűrővizsgálatok, gondozás.

A területi védőnők feladatai közé tartozik a nővédelem, a várandós és gyermekágyas anyák gondozása, 0-6 éves gyermekek és a családok gondozása

Iskola védőnők tevékenységi köre az egészségnevelésre, szűrővizsgálatokra és a köznevelési intézményekben folyó gondozásra is kiterjed.

A védőnők gondozási feladataikat önállóan végzik, de együttműködnek a házi gyermekorvosokkal, iskolaorvosokkal, szülész szakorvosokkal és a családgondozókkal.

Szakmai felügyeletüket a vezető védőnő látja el. Védőnőink lelkiismeretesen látják el feladataikat, folyamatosan részt vesznek a továbbképzéseken, országos szakmai fórumokon.

Jelenleg a városban 10 területi védőnő és 7 iskola védőnő látja el a feladatokat négy védőnői tanácsadóban és nyolc iskolaorvosi rendelőben az önkormányzati rendeletben meghatározott körzetekben. A tavalyi évben védőnői béremelésnek szánt többször megemelt finanszírozást intézetünknel a védőnők bérkiegészítés formájában hiánytalanul megkapták.

A védőnői munka felértékelődött, a népegészségügyi feladatok tekintetében az egészségügyi kormányzat egyre nagyobb szerepet szán a védőnőknek. 2013-ban módosult a területi védőnői ellátásról szóló rendelet, mely szerint 2015. május 1-től minden olyan védőnő jogosult lesz méhnyak szűrést végezni, aki elvégezte az ehhez szükséges képzést. A módosítás rendelkezett a védőnők ilyen irányú továbbképzéséről, valamint a feladat elvégzéséhez szükséges minimumfeltételekről. Városunkban a védőnők valamennyien részt vesznek a TÁMOP-6.1.3. A védőnői méhnyak szűrési kiemelt projekt elméleti képzésén. Szűrési tevékenységet ők nem végeznek majd, de a képzésnek köszönhetően hatékonyan segíthetik elő körzetükben a lakosság méhnyak szűrésen való megjelenési arányának növekedését.

2014. július 1-jén hatályba lépett a 26/2014.(IV.8.) EMMI rendelet a várandósgondozásról, amely a tevékenységet komplex egészségügyi szolgáltatásként határozza meg, főszerepben a védőnővel. A védőnői szolgálat fejlesztése kiemelt kormányzati feladat. Nemzeti Védőnői Szolgálat létrehozása céljából miniszteri biztos került kinevezésre, szeptemberben az egészségügyért felelős államtitkárság megkezdte a szolgálat felállításához szükséges hatástanulmány kidolgozását. A cél egy egységes szakmai, igazgatási és gazdasági háttérrel rendelkező szervezet létrehozása, ami valószínűsíti, hogy a szolgálat állami fenntartásba kerül a közeljövőben.

Iskola-egészségügyi szolgálat

A köznevelési intézmény orvosa által ellátandó feladatokat a 26/1997.(IX. 3.) NM rendelet 2. számú melléklete tartalmazza. Vázlatosan felsorolva: fizikális vizsgálatok, szűrések, gondozás, fogászati szűrések szervezése, ellenőrzése, alkalmassági vizsgálatok végzése, pályaválasztási tanácsadás, közegészségügyi és járványügyi feladatok, kampányoltások végzése, gyógytestneveléssel, sporttal kapcsolatos feladatok ellátása, elsősegélynyújtás, egészségnevelő tevékenység, oktatási intézményben folyó étkeztetés ellenőrzése, környezet-egészségügyi feladatok.

Városunkban egy főállású iskolaorvos van, a rendelkezésre álló üres állást - érdeklődés hiányában - tíz éve nem sikerül betölteni. Nyugdíjas korú iskolaorvosunk közalkalmazott, akinek fizetését az OEP finanszírozás nem fedezi, ezért a különbözetet minden évben költségvetési támogatásból kell biztosítani. A múlt évben hiányszakmára hivatkozva kérte az intézet a nyugdíj mellett dolgozó dr. Szélinger Tibor továbbfoglalkoztatásának engedélyezését. Az engedélyt megkapta az intézet, és a jövedelem kiegészítés iránti kérelmünket is pozitívan bírálta el a GYEMSZI, ezáltal továbbfoglalkoztatása nem jelent újabb terhet az Önkormányzatnak.

A főállású iskolaorvos mellett a középiskolákat kettő háziorvos, az általános iskolákat öt házi gyermekorvos látja el. Ezt a munkát háziorvosi és ügyeleti tevékenységük mellett végzik. Bérezésük fejkvótás finanszírozással történik az ellátott tanulói létszám figyelembe vételével. Az egy tanulóért járó összege 47,8 Ft/hó. Jelenleg a rendszert az iskola védőnői szolgálatok kiváló működésének köszönhetően lehet a kívánt szakmai színvonalon működtetni.

Az iskolaorvosok 10 iskolaorvosi körzetben, 8 iskolaorvosi rendelőben látják el feladataikat. Néhány hét múlva a minimumfeltételeknek megfelelő új iskolaorvosi rendelő kerül átadásra a Vajda Márta Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és Egységes

Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Jókai utcai épületében. A rendelő kialakításához a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ biztosította az anyagi forrást.

Fogászati alapellátás

2001 áprilisától az intézet feladata a fogászati alapellátás biztosítása. Jelenleg 6 fogorvosi körzetben látják el feladataikat a vállalkozó orvosok területi ellátási kötelezettséggel. Telephelyük a Jókai u. 5-9. sz. alatti szakorvosi rendelő. A Pápa Város Önkormányzatával kötött feladat-ellátási szerződés részletesen szabályozza működési feltételeiket. 2002-ben megtörtént a fogászati rendelők eszközállományának privatizálása. Azóta a fogorvosok kötelesek gondoskodni a működésükhöz szükséges eszközök beszerzéséről és karbantartásáról.

A feladat ellátás finanszírozása az OEP-el megkötött szerződésük alapján történik. 2013. november 1. után a díjazásuk alapját képező pontérték 10 %-kal nőtt, és az emelés január elsejétől visszamenőlegesen volt érvényes.

2009 augusztusában a 4. sz. fogorvosi körzet orvosa nyugállományba vonult. Azóta a körzet betegeinek ellátása helyettesítéssel történik. Mivel pályázati kiírás ellenére sem sikerült az állást betölteni, az OEP egy év után 60%-ra csökkentette a helyettesített körzet finanszírozását. A zavartalan működés érdekében az OEP által elvont összeget az önkormányzat biztosítja a saját költségvetése terhére.

Kötelező feladataik közé tartozik az óvodás és iskoláskorú gyermekek fogászati szűrővizsgálata. Erre a célra a Pápai Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskola kollégiumában alakított ki fogorvosi rendelőt az Önkormányzat komplett fogászati egységgel, így 2005 szeptemberétől kulturált körülmények között folynak a szűrővizsgálatok ezen a telephelyen.

Központi ügyelet

Az építészeti feltételeknek magas szinten megfelelő, kényelmes, nagyon jó munkafeltételeket biztosító központi ügyelet pályázati forrásból és önkormányzati önrészből 2006 őszére készült el. A magasabb finanszírozással járó központi ügyeleti minősítés feltétele volt egy megkülönböztető jelzéssel felszerelt terepjáró jellegű gépkocsi üzembe helyezése. Nyolc és fél éve egy Suzuki SX-4 SUV biztonsággal látta el feladatát nehezebb terep- és időjárási viszonyok között is. A fokozott igénybevétel miatt az utóbbi időben gyakran javításra szoruló gépjármű cseréje egy új gépkocsira ez év szeptemberében önkormányzati támogatásból megvalósult.

Az eszközállomány a kötelezően előírt tárgyi feltételeket mennyiségben és minőségben is meghaladja. A humán erőforrás is biztosított, valamennyi állásunk betöltött. Ügyeleti szakasszisztenseink és gépkocsivezetőink nagy rutinnal végzik feladatukat. A központi ügyelet a gyermek és felnőtt lakosság sürgősségi ellátását egyaránt elvégzi, Pápán közel húsz éve úgynevezett „gyermek ügyelet” is működik, amely lényegében ambuláns gyermek szakorvosi ellátás.

Az Egészségügyi és Szociális Bizottság kezdeményezte olyan ügyeleti ellátó rendszer megszervezését, mely lehetővé teszi a városban a nap huszonnégy órájában a gyermek szakorvosi hozzáférést a sürgős ellátást igénylő gyermekek számára. Az akkor kidolgozott szisztémát a Képviselőtestület jóváhagyta. Ebben a rendszerben a kórház gyermekosztálya is szerepet kapott az intézet által folyósított anyagi ellenszolgáltatás fejében. A kölcsönösség jegyében gyermekorvosaink is ügyelnek a kórház gyermekosztályán. Minden hónapban fejenként néhány ügyelet vállalásával mérséklük az osztályos orvosok túlterheltségét. Az Önkormányzat az ügyeleti óradíjak emelésével honorálta szolidaritásukat.

2013 augusztusában a Belügyminisztérium és a Nemzetgazdasági Minisztérium a háziiorvosi ügyeleti ellátással kapcsolatban célzottan részletes felmérést készített, mert az önkormányzatok jelezték a háziiorvosi ügyeletekkel kapcsolatos finanszírozási nehézségeiket. Ezzel összefüggésben az intézet is adatokat szolgáltatott. Azóta az ügyeleti fejkvóta 5%-os emelésére került sor. A háziorvosok egybehangzó véleménye szerint az ügyeleti igénybevételek harmada-negyede indokolatlan. Sokan hanyagság miatt igénylik az ügyeleti szolgáltatást, mások kényelmi okokból kérik a sürgős ellátást.

Tisztelt Képviselőtestület!

Mindenekelőtt köszönetet szeretnék mondani azért a támogatásért, ami lehetővé teszi, hogy az egészségügyi alapellátási feladatokat a megfelelő szinten el tudjuk látni városunkban. Az eszközállományra vonatkozó minimumfeltételeket csak önkormányzati forrásból tudjuk biztosítani. A védőnői béreken és a részállású iskolaorvosi béreken kívül az OEP finanszírozás sok területen önkormányzati kiegészítésre szorul (főállású iskolaorvos bére, ügyeleti díjak szinten tartása, gyermek ügyelet működtetése, helyettesítési bérek kiegészítése).

Néhány háziiorvosi rendelő nem felel meg az akadálymentesítés feltételeinek, egyébként az intézet rendelkezik a beszámolóban ismertetett szakfeladatai ellátásához szükséges építészeti, tárgyi és személyi feltételekkel. Az egyetlen, nyugdíjba vonulás miatt megüresedett területi védőnői körzetet két védőnő helyettesítéssel látja el. Az egyik GYED-en lévő iskolavédőnőnk helyettesítésére fiatal védőnőt sikerült alkalmazni teljes munkaidőben október 1-től. Védőnőink esetenként helyettesként kísérik a Pápa-környéki települések önkormányzatait is. Az üres állású fogorvosi kör helyettesítése megoldott. Dr. Lőrincz Matild házi gyermekorvos gyakorlatilag ellátja régi körzete pácienseit. A területi ellátási kötelezettség nélküli praxisok 2015 utáni felszámolásának veszélye őt nem érinti. Erről hivatalos értesítést kapott az ANTSZ közvetítésével Zombor Gábortól.

Az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény módosítása miatt, a törvény által meghatározott feltételeknek megfelelő, kölcsönösen előnyös, a háziorvosok javaslatait és észrevételeit is figyelembe vevő feladat-ellátási szerződést valamennyi praktizáló háziorvossal, házi gyermekorvossal, fogorvossal megkötötte Polgármester Úr a múlt évben. Az egészségügyi szolgáltatás gyakorlásának általános feltételeiről szóló 96/2003.(VII.15.) Korm. rendelet módosítása miatt valamennyi iskolaorvosi és ügyeleti szolgálatban alkalmazott háziorvossal új személyes közreműködési szerződést kötött az Egészségügyi Alapellátási Intézet, és ennek alapján az ANTSZ megújította működési engedélyünket.

Üdvözljük, hogy az Egészségügyi Alapellátási Fejlesztési Program, melynek keretében az elmúlt években mind a négy védőnői tanácsadó és több háziiorvosi rendelő is felújításra került, valamint a központi ügyelet felépült, ebben az évben folytatódott. A tapolcafői rendelő minden igényt kielégítő felújítása, akadálymentesítése szeptemberben megtörtént. A program folytatásaként jövőre elkezdődik az új borsosgyőri háziiorvosi rendelő és védőnői tanácsadó építése. Még ebben az évben új iskolaorvosi rendelővel bővülnek telephelyeink. A központi ügyeleten használt nyolc és fél éves Suzuki helyett szeptemberben új autó - magas műszaki színvonalú, kedvező vételáron beszerzett városi terepjáró - állt szolgálatba.

Az alapellátásban dolgozók nevében ismételten szeretném Polgármester Úr és a Képviselőtestület minden vonatkozásban konstruktív hozzáállását és támogatását megköszönni, és kérni munkánkhoz további támogatásukat a jövőben is.

Kérem tájékoztatóm szíves elfogadását.

Pápa, 2014. november 7.

Tisztelettel:

Dr. Burcsi Elemér sk.
mb.orvos-igazgató